

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/19/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4314202750
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4314202750.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Jarmily Pogradovej a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v právnej veci žalobkyne: X. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. Q. XXX, občan SR, zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o. so sídlom Košice, Kuzmányho 29, IČO: 47 234 466, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o zaplatenie 150,- Eur s prísl., o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 7C/33/2014-53 zo dňa 15. júla 2015, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalobkyni **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa v podanej žalobe žiadala, aby súd zaviazal žalovaného k zaplateniu 150 Eur s 8,25 % úrokom z omeškania ročne od 8.2.2014 do zaplatenia a k náhrade trov konania. V písomnej žalobe uviedla, že Zmluvou o úvere č. 405400685 zo dňa 27.8.2012 žalovaný jej poskytol finančné prostriedky vo výške 200 Eur. Zo strany žalovaného bola uvedená do omylu (predložením absolútne neplatnej zmluvy v časti úrokov a poplatku) a uhradila na účet žalovaného sumu vo výške 350 Eur, tzn. o 150 Eur viac než mal žalovaný nárok. V rozsahu sumy 150 Eur tak došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného. I napriek výzve žalobkyne dlžnú sumu jej žalovaný neuhradil.

Okresný súd Levice vo veci vydal platobný rozkaz dňa 21.3.2014 pod č.k. 7C/33/2014-18. Voči platobnému rozkazu podal žalovaný v zákonom stanovenej dobe odpor. V písomnom odpore uviedol, že zo zmluvy o úvere č. 405400685 nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Žalobca plnil na základe platne uzavretej zmluvy o úvere, predmetná zmluva o úvere nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú, rovnako tak právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy o úvere nikdy neopadol (nedošlo k odstúpeniu od zmluvy, zrušeniu zmluvy a pod.) a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov. Žalovaný razantne odmieta, že by z jeho strany došlo k bezdôvodnému obohateniu. Dovoľuje si poukázať, že žalobca nesprávne právne posúdil vec, pretože účastníci uzatvorili podľa § 269 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka nepomenovanú zmluvu. Preto sa na ňu zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch nevzťahuje. Navyše aj účastníci konania si v bode 15. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou predmetnej zmluvy dohodli, že v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka sa všetky právne vzťahy medzi nimi budú spravovať Obchodným zákonníkom. Na základe vyššie uvedeného preto nie je na mieste uvažovať o akejkoľvek absencii podstatných náležitostí predpísaných v ustanoveniach zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, na ktoré žalobca poukazuje a neexistuje teda dôvod, na základe ktorého by mal byť poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na uvedené žalovaný žiadal, aby súd podanú žalobu zamietol.

Napadnutým zhora uvedeným rozsudkom Okresný súd Levice ako súd prvého stupňa vo veci takto rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 150 Eur s 8,25 % ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy počnúc dňom 8.2.2014 až do zaplataenia, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania vo výške 148,56 Eur na adresu právneho zástupcu žalobkyne, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť súdny poplatok z návrhu na začatie konania vo výške 16,50 Eur, na účet Okresného súdu Levice, vedený v Štátnej pokladnici, Radlinského 32, Bratislava v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa s poukazom na vykonané dokazovanie a citované ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (§ 1 písm. a/, § 2 písm. a/, b/ a d/, § 9 ods. 2 a § 11 ods. 1) a citované ustanovenia Občianskeho zákonníka (zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov - § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, 4, písm. a/, § 53 ods. 5, § 54 ods. 1 a 2, § 451 ods. 1, 2, § 456 veta prvá) odôvodnil nasledovne:

Žalovaný v danom prípade pri uzatváraní predmetnej zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, nakoľko z jeho výpisu z obchodného registra vyplýva, že predmetom činnosti žalovaného je okrem iného aj poskytovanie úverov.

Žalobkyňa zmluvu uzatvárala ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonala v rámci svojho podnikania, povolania alebo zamestnania. Pri zákonom posudzovaní danej veci súd preto vychádzal z príslušných ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov a dospel k záveru, že záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi účastníkmi konania na základe zmluvy uzavretej dňa 27.8.2012 je vzťahom občianskoprávnym a je potrebné naň aplikovať ustanovenia tohto zákona, a to bez ohľadu na argumenty uvádzané žalovaným, pre ktoré by mal súd posudzovať tento vzťah ako obchodnoprávny podľa ustanovení Obchodného zákonníka.

Vyslovený názor o povinnosti aplikovať na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, ustanovenia Občianskeho zákonníka v zmysle § 52 ods. 2 tretej vety Obč. zák. v znení účinnom od 1.4.2015, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, je v súlade s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3MCdo 12/2014 z 21.4.2015.

Na základe prevedeného dokazovania súd mal preukázané, že účastníci konania uzavreli dňa 27.8.2012 zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy v ustanovení § 9 ods. 2 písm. j) uvádzal, že zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä ročnú percentuálnu mieru nákladov, k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. V zmluve uzavretej medzi účastníkmi konania údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov absentuje. Úverová zmluva neobsahuje aj ďalšie zákonné náležitosti a to dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, termín konečnej splatnosti ako aj úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru. V dôsledku týchto absencií v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z.z. je daný úver bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 200 Eur. Žalobkyňa vykonala úhrady v sume 350 Eur, ktorá okolnosť medzi účastníkmi konania nebola sporná a je preukázaná aj splátkovým kalendárom zmluvy. Rozdiel medzi prijatým a vráteným plnením je 150 Eur. Tento rozdiel predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, keďže ide o plnenie, na ktoré od počiatku neexistoval právny dôvod a preto je žalovaný predmet bezdôvodného obohatenia povinný žalobkyne vydať. Z uvedeného dôvodu súd podanej žalobe vyhovel.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Obč. zák. dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Obč. zák. ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. (v znení platnom od 1.1.2009 a v čase vzniku záväzkového vzťahu) výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Žalovaný sa s plnením dostal do omeškania, preto súd priznal úroky z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 150 Eur počnúc dňom 8.2.2014 (žalovaný bol vyzvaný, aby bezdôvodné obohatenie vydal najneskôr do 7.2.2014).

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p., keďže žalobkyňa mala vo veci plný úspech, súd jej priznal plnú náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 148,56 Eur. Trovy právneho zastúpenia pozostávajú z 4 právnych úkonov po 16,60 Eur (príprava a prevzatie zastúpenia, spísanie žaloby na začatie konania, vyjadrenie k odporu žalovaného a účasť na pojednávaní dňa 5.11.2014) a 4xRP po 8,04 Eur. Zároveň právnomu zástupcovi žalobkyne vznikol nárok aj na náhradu straty času za účasť na pojednávaní dňa 5.11.2014 a to v súvislosti s cestovaním na trase Košice - Levice a späť a to v rozsahu 16 polhodín x 13,40 Eur (§ 17 ods. 1 Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z.) t.j. spolu 214,40 Eur. Právny

zástupca si uplatnil z uvedenej sumy len 30 Eur. Súd priznal žalobcovi náhradu trov konania spočívajúcich za použitie motorového vozidla Opel Astra vo výške 20 Eur, keď mu vznikol nárok vo výške 145,20 Eur, však si uplatnil z tejto sumy len 20 Eur.

Žalobkyňa ako spotrebiteľka bola oslobodená od platenia súdneho poplatku za žalobu a vo veci mala plný úspech, pričom žalovaný nie je od platenia tohto poplatku oslobodený a preto súd podľa § 2 ods. 2 vety prvej zák. č. 71/1992 zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok zo žaloby vo výške 16,50 Eur (6 % z hodnoty predmetu konania najmenej 16,50 Eur v zmysle položky 1 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov).

Uvedený rozsudok včas podaným odvolaním v celom rozsahu napadol len žalovaný domáhajúci sa jeho zmeny tak, aby žaloba žalobkyne bola zamietnutá, prípadne, aby napadnuté rozhodnutie bolo zrušené a vec bola vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, keď súdu prvého stupňa vyčítal inú vadu konania, nesprávne právne posúdenie veci, a to, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Zmluva obsahuje všetky náležitosti zmluvy o úvere tak, ako sú uvedené v Obchodnom zákonníku (zákon č. 513/1991 Zb.), keďže ten predstavuje predpis, na základe ktorého bola v zmysle § 269 uzatvorená. Následne sa zmluvné strany dohodli, že ich vzťahy do budúcnosti budú spravovať § 262 a nasledujúcich Obchodného zákonníka. Žalobkyňa napáda poplatok za poskytnutie peňažných prostriedkov, slovenská právna úprava v oblasti spotrebiteľských úverov (účtovaniu) poplatku výslovne nebráni. Zákon o spotrebiteľských úveroch totiž výslovne spomína niektoré poplatky a v prípade definície celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom sa napríklad uvádzajú okrem iného aj poplatky akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Obchodný zákonník v prípade zmluvy o úvere okrem platenia samotných úrokov umožňuje aj dojednanie tzv. poplatku za rezervovanie peňažných prostriedkov, aj Obchodný zákonník teda umožňuje vyberanie iných platieb ako len splátok úveru a úroku. Zotráva preto na svojich tvrdeniach, že žalobkyňou tvrdenú neprijateľnosť poplatku nie je možné vyvodiť ani zo samotného zákona o spotrebiteľských úveroch. Zákonodarca explicitne vymenúva poplatok ako náhradu nákladov len za vedenie, evidenciu, správu úveru, resp. účtu alebo jeho zrušenie, nie však poplatok za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere, z čoho výkladom a contrario vyplýva, že takýto poplatok v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch je prípustný. Výška úrokov nie je podstatnou náležitosťou zmluvy o úvere, podstatnou náležitosťou je totiž len záväzok dlžníka popri istine zaplatiť úroky (bez uvedenia ich výšky). V čase uzavretia zmluvy neexistoval a nebol účinným žiaden všeobecne záväzný právny predpis, podľa ktorého by bola stanovená maximálna prípustná výška úrokov, možno teda vychádzať iba z ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, keď dôkazné bremeno v otázke primeranosti odplaty znáša žalobkyňa a nie žalovaný. Pokiaľ sa žalobkyňa dovoláva

údajov bánk, koná tak priamo v rozpore s ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je ako merítko považovaná odplata obvykle považovaná na finančnom trhu, t. j. nielen bankami, ale aj inými účastníkmi finančného trhu; správne by mal (súd) prihliadať na úrokovú sadzbu stanovenú pre nebankové, lízingové a iné spoločnosti, pod ktoré on spadá. Navyše zákon zakazuje len také prevýšenie, ktoré má charakter prevýšenia podstatného. Je potrebné poukázať aj na záver rozhodovacej praxe, podľa ktorého u nebankových subjektov nemožno obvyklú výšku úroku odvodzovať od výšky úroku požadovaného bankami. Je nutné vziať do úvahy, že v prípade týchto peňažných prostriedkov je požadované v porovnaní s bankami menšie zabezpečenie a požiadavky klientov sú vybavované omnoho pružnejšie, preto je logické, že s ohľadom na výrazne nižšie podnikateľské riziko sú úroky požadované nebankovými veriteľmi vyššie ako obvyklé bankové úroky. Nesúhlasí tiež s priznanou náhradou trov konania, pre predčasnosť a nesprávnosť rozhodnutia, každopádne sa nestotožňuje s priznanou náhradou trov právneho zastúpenia v časti náhrady za stratu času, nakoľko túto náhradu možno priznať právnenému zástupcovi, nie v prípade, ak sa zúčastní pojednávania jeho koncipient.

Žalobkyňa sa k podanému odvolaniu odporcu nevyjadřila.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania a skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa keď nezistil výnimky, s verejným vyhlásením rozsudku a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne a odvolanie nie je dôvodné. Keďže odvolací súd dospel k tomu, že napadnutý rozsudok je správny a dostatočne odôvodnený, nepovažuje vo svojom rozhodnutí za nutné v súlade s ustanovením § 219 ods.2 OSP opakovať tie isté podstatné dôvody, ktoré sú obsiahnuté v prvostupňovom rozhodnutí, vrátane citácie zákonných ustanovení.

K odvolacím dôvodom odporcu odvolací súd poukazuje na to, že

- otázku neplatnosti zmluvy, resp. neexistenciu či čiastočnú neplatnosť zmluvných dojednaní si súd posudzuje ako otázku predbežnú samostatne, aj bez potreby existencie súdneho rozhodnutia o tom,
- vzťah účastníkov zo spotrebiteľskej zmluvy je vzťahom občianskoprávnym, teda dojednávanie aplikácie ustanovení Obchodného zákonníka (aj pred 1.4.2015) je odchýlením sa od Občianskeho zákonníka (a zákona o spotrebiteľských úveroch) v neprospech spotrebiteľa, teda vylúčenie aplikácie uvedených zákonov predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku (a je preto neplatné),
- nemožno nerešpektovať lex specialis právnu úpravu zákona o spotrebiteľských úveroch, a teda preto poplatky nemajú (a nemôžu) nahrádzať podstatné náležitosti zmluvy vyžadované zákonom, a že
- vyhláška MS SR č. 655/2004 Z. z. (rovnako ako zákon o advokácii) u náhrady za stratu času nerozlišuje medzi úkonom advokáta a jeho koncipienta, a teda táto náhrada advokátovi prináleží bez ohľadu na to, že niektorý úkon právnej pomoci nevykonal osobne, keď ide o legálny spôsob výkonu advokácie.

Zo všetkých zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keď v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, lebo si toto svoje procesné právo neuplatnila a z obsahu spisu jej trovy v odvolacom konaní ani nevyplývajú.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.